

הסורי אדיב שישאקלי. המחלת הפיצה כרוזים בהם איימה על כל הערבים המשתפים פעולה עם היהודים. כל העיתונים פרסמו את הידיעה בהבלטה, והסיפור נופך משלהן כיד הדמיון הטובה עליהם. רק ירמיהו שמואלי, איש על המשמר וחבר קיבוץ עברון, שהצטיין בגילוי פרשת אדירי וגוי (היילס הזה 760) לא השלים עם הידיעה. משתו בידיעה זו נראה לו בלתי משכנע. שמואלי ירד לעכו, החל חוקר את הפרשה בעצמו. תוצאות חקירתו היו מפתיעות.

טוען שמואלי: כל עניין הכרוזים לא היה ולא נברא. בסך הכל נמצא דף נייר בודד על קיר בית-מלאכה של גנר יהודי בעיר הע-

קנדה
ישראל: מהגרים עבריים
אחרי שכמה אלפי ישראלים היו-רו לקנדה שבאמריקה הצפונית התחילו מגיעות וידיעות אזהרה שכוונתן היתה למנוע הגירה נוספת מישראל לקנדה. אזהרה אזהרה על התנאים הזמניים-המזוהרים-כל-כך בארץ החדשה. לא היו כפי שמם פר מועמדים להגירה סברו. מבווי-מות, כי אב האמת לאמיתתה. מוסר

זוגות התאומים פינמש ודמייר אחר טקס הנשואין אלון + מרגרט = מזוין + אליזבת...

כתב "העולם הזה", מונטי גייקובס, בשוכו מסוור של שבועות מספר בקנדה:

כל השואל יהודי קנדי ממוצע על הגירתם של ישראלים לקנדה קרוב לודאי כי יוכה במבט תמהון מביע-שאלה. יהודי קנדי סתם יהיה זה פועל או עקרת-בית, איננו יודע כי קרוב לאלפים ישראלים מנסים להתחיל בימים חרשים בדומיניון הצפון האמריקאי ה-ענקי, אולם בחוגים יהודים רשמיים במוני-טריאל (בה נמצא גדול הריכוזים של יהודי קנדה — כ-80 אלף מתוך 200 אלף) קיימת הערכה עגומה על המצב.

אי אפשר לקבל סטטיסטיקה עובדתית על מספרים המדויקים של הישראלים שהגיעו לקנדה בשנה האחרונה, כי מחלקת ההגירה הקנדית רשמת את המהגרים לפי מוצאם ה-גזעי בלבד — בתקופת חמשת החודשים ינואר-מאי 1952, למשל, נכנסו לקנדה 2326 "עבריים". אפילו מנהל מחלקת ההגירה אינו יודע את חלקם של יוצאי ישראל בכלל המה-גרים "העבריים". מהגרם "עבריים", במידה שהדבר נוגע לקנדה, יכולים לבוא מסין או בצ'ילה, מא'רלנד ולפעמים גם מישראל.

מעטים מן המהגרים החדשים מגלים עניין מיוחד ברישום אצל הקונסול הישראלי הכל-לי במונטריאל, החסר משום-כך, מספרים של ממש. חוגי הקהילה היהודית אומדים כי ב-1951 בלבד הגיעו לקנדה כ-1500 בעלי תעודות מסע ישראליות. שתי אחיות יוצאות תל-אביב, שאחת מהן נשואה לקנדי, מסרו לכתב העולם הזה כ-300 ישראלים נוספים הגיעו הקיץ לקנדה. אותה שעה טוען פקיד קהילה יודע-דבר כי מספרת הכולל של ה-ישראלים בקנדה מגיע לאלפים, לא מאות. כי לא כל הישראלים נכנסו לקנדה על סמך אשרות הגירה, רבים מהם נכנסו כתיירים או כמבקרים זמניים.

לא ישראלית אמתית. הקנדים הי-חדשים כוללים מספר צברים ומספר עוד יותר קטן של חברי קיבוץ לשעבר, אולם רובם הגדול שהו בישראל, קודם הגירתם מקנדה, תקופת מעבר קצרה בלבד. "לידנו גרה אשה אחת שיש לה גנות מכור לת קטנה", אמרה אחת משתי התל-אביביות, "באחד הימים שאלה אותי מניין אני אמרתי תל-אביב. או, גם אני מישראל!" אמרה האשה. אבל היא היתה שם רק שנה אחת בלבד. היא פולנייה... היא איננה ישראלית אמיתית..."

כמה מההגרים החדשים מצליחים בעסקי-הם. אחד פתח סעודה, שני עושה עסקים לא רעים ביהלומים, שלישי הולך ומקים בית-

פרט קטן: בשר בחמאה

ארבע שנים חסר שלושה חודשים אחר שיוסף ויניצקי (נץ) איש המשקיף הגולה יחד עם 250 חשודים בהשתייכות למחתרת ל-מלך-המצר באפריקה שב הופשי לחוף תל-אביב. אך ארבע שנים נוספות הספיק ויניצקי, אחר שעות עבודתו כמורה מעורכי חרות, לרחוס בשני ספרים רבי-עניין, 261 ומשבי לשבות: את תולדות מסע הכבלים והתחיל של ה-251.

החלק השני של תולדות הגלות, משבי לשבות, מצטיין בתיאור נסיונות הבריחה שהצליחו כולם אם כי לא הצלחה סופית (רק במקרה אחד הצליחו הבורחים לצאת את יבשת אפריקה: היו אלה ששת הגדולים בהנהגתו של יעקב מרדור).

ויניצקי מספר גם על דברים אחרים כעל אדיבותם החיצונית, המופתית כמעט, של הכלאים הבריטיים: כאשר הגולים הוחזרו למחנה אסמרה, אחר שהיית בניימ בסודאן, נערכה להם סעודת קבלת-פנים שעיקרה היה בשר כשר. רק שהממונה הבריטי על המחנה שכח פרט קטן בניני הכשרות היהודיים: הוא הורה לטגן את הבשר הכשר בחמאה.

ה-251 לא הסתפקו בחפירת מנהרות ומציאת שאר דרכי בריחה (כגון: דרך הגג או מעל לגדר), הם התמסרו ללימודים (כולל: בחינות אוניברסיטת לונדון) ספורט, גידול עופות וירקות.

אך ביום ששי אחד, ה-14 למאי 1948, פקעה סבלנותם של הגולים סופית. הם שיגרו מברק למושל קניה: "החל משעה 1:00 ה-15 במאי 1948, אנו רואים את עצמנו כאז רחים חופשיים של מדינת ישראל. אירוזאת אין לממשלתך כל זכות שהיא להחזיקנו המעצר ובגלות וממשלתך תהיה אחראית להפרת החוק הבינלאומי". התשובה המעשית באה כעבור ששים יום, כאשר הגולים הורדו מעל סיפון אוניה בריטית לסירת תל-אביבית שהכניסה אותם למים הטריטוריאליים של י-ש-ראל. (משבי לשבות 257 ע') — יוסף ויניצקי — הוצאת ידידים

חרושת למוצרי מתכת ומספר רב למדי מצא תעסוקה כמורים לעברית, בהם קיים, כנר-אה, מחסור בינלאומי. אולם לאחרים קשה למדי בקנדה. הם מגלים, כפי שאחד מעובי די והילה ניסח זאת, כי יכול להיות צנע המור עוד יותר מזה שהתרגלו אליו בישראל אפילו בתוך השפע הקנדי — כשאינך יכול להרשות לעצמך לקנות מזונות משובחים ודוור מעולה ובכל זאת רואה את האחרים נהנים מנוחיות אלה במלואן. מצב הגרוע, ללא כל ספק, מאשר צנע סתם.

גם פיוס זוגות. כדי לקבל אשרת כני-סה לקנדה צריך המהגר הישראלי לספק ל-שלטונות הקנדיים פרטים המודאים כי אורח קנדי ("הסנדק") מוכן לקבלו, לשכנו ולהע-סיקו, במקרים רבים אין הסנדקות אלא העמ-דת פנים. דבר זה הוכח עליידי מוסדות צד-קה יהודיים בקנדה שאליהם פנו כבר מספר ישראליים לעזרה. יוסף קייג, מנהל שרותי הסעד של אגודת העזרה למהגרים יהודיים בקנדה, הסביר כי כאשר משפחה ישראלית באה לבקש סעד, מבררת האגודה קודם כל עם סנדקו, מדוע אין הוא ממשיך בתמיכתה.

"אבל", אומר י. סגל, נשיא האגודה, "גם הסנדקים עצמם רוצים להיפטר ממעטתם. יהדות קנדה אינה מקדמת בברכה את ההגרי-רה הזאת. אנחנו עוזרים למהגרים הנאלצים לנטוש את ארצם בשעת חרום או מתוך רדי-פה. אולם אלה (הישראלים) יוצאים (את יש-ראל) מתוך רצונם החופשי. אין לנו כל כור-נה לעזור לסוג זה של מהגרים. הם צריכים להיות מוכנים לעזור לעצמם."

זאת הגישה בקשר לעזרה כספית אולם אין כל הגבלה בקשר לטרותים. כאשר הדבר בא לכלל ייעוץ או עזרה במציאת שיוכו, העסקה, בתי-ספר לילדים, טיפול בחולים או פיוס זוגות נשואים שהתקוטטו ביניהם, זוכים הישראלים באותו טיפול כמו כל הא-חרים הבאים לבקש עזרה משרותי הקהילה. במונטריאל, למשל, טיפלה אגודת הסעד וש-רות הסעד למשפחה היהודית ב-150 מקרים לפחות.

בין כה וכה, הקץ. אולם הטרנדית ה-אמיתית, מסביר יוסף קייג, היא ברומא. מאות מהגרים מישראל באים לקונסול הקנדי ברומא כדי לעבור מבחנים רפואיים ואז-רי חיים קודם אישור אשרותיהם. אולם רבים מהם (עז כה: כמה מאות) נדחים. שירותי הסעד קיבלו בקשות רבות מנשיפיהם ברומא למצוא את הסנדקים של מהגרים אלה כדי שישלחו מזמנים למשפחותיהם או ידידיהם שנתקעו בבירה האיטלקית. אולם לא תמיד הסנדקים במצב כספי המאפשר להם לסייע למהגרים. מדגיש קייג לנחתם: "אין אנו מונעים את שרותנו גם מאלה שנתקעו ברו-מא!"

מתוך חשש שישראלים נוספים יהגרו לקנ-דה ויודקו לסעד החלו פקידי מפעלי הצדקה היהודיים קובלים לאחרונה כי כסף שהיה מיועד לקרנות הישראליות מופנה לקופת ה-צדקה המקומית. דאגה יותר חמורה מעוררת בחוגים הרשמיים ההשפעה שתהיה להגריה ישראלית בקנה-מידה גדול על התעמולה ה-ציונית ועל המגבית. אמר איש תנועה צי-ונית: "ממשלת ישראל חייבת לעשות משהו בקשר לכך."

בין כה וכה ייתכן מאד כי הגיע הקץ להי-גירת ישראלים לקנדה: החודש פרסמה מ-י שלת הדומיניון חוקי הגירה חדשים המגב-י לים את הכניסה לישראלים (כמו כן: תור-כים, סורים, איטליים, אשורים, לבנונים ואי-ראנים) קרובי משפחה בלבד או "מקרים בע-לי הצדקה יוצאת מגדר הרגיל".

ארצות הברית
התאומים מצאו תאומות

מ'זין דמייר הוא בחור יהודי משיקאגו, שחי, הנאתו, בשפע האמריקאי. עד שיום אחד ביקר בביתו של משפחת פינמש והתאהב בהם אליו, זאת אומרת מרגרט.

כי רק אחר שבועיים הבין מלזין כי אל-י זכט ואת אומרת מרגרט, אינן היינו הך — הן תאומות. מצבו של מלזין היה עלול להי-יית קשה מנשוא לולא דאגו הרדיו בעוד מועד כי מלזין עצמו היה גם הוא אח מ-שניים, תאום לאחיו אלזין.

ואז כמובן נמצא הפתרון: שני התאומים, זאת אומרת, מלזין ואלזין, נשאו את שתי התאומות, זאת אומרת, אליוזט ומרגרט, בטקס נישואין תאום, שהסתיים בנישקה תאומית של כל אחד מהתאומים לכל אחת מהתאומות (ראה תמונה).

גידון אמיר, קה יוסף ויניצקי החל מטיפה 1,600 ה-15 במאי 1948

מחיל ראש: 600 פרוטה

עמנואל כץ הוא עתונאי ותיק (הבוקר, מב-רק, חרות, סולם, דברי הימים), ממושק ונמוך-קומה שהיה חבר לח"י. הוא הוציא בהוצאותיו, כוכב, ספר רפרודוקציות של יצ-רות אמנותיות שנושאן התנ"ך ומבצעיהן הם גדולים כרמברנדט, דרר, שאגאל, ולמנתנו.

אולם עברו של כץ כאיש המחתרת השפיע על בחירתו. מלבד אי-אלה נערות תנ"כיות ערומות הוא הקפיד על בחירת מחזות אלימות מ-בי-קום. תמונה אודע לירות שמונים, הם מחיר האלבוים, יוכל המעיין לחזות בשמונה רפרודוקציות אומן המתארות ראשים כרו-תים (אם העומדים להכרת). מחזה זול למדי בהתחשב במחיר, 600 פרוטה הראש. (התנ"ך בהמנוח 34 ומנוחה) — הקדמת המבקר האמנותי ד"ר קרל שוורץ — כוכב (4800 ל"י).